

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

	Jablka Golden Delicious I. jak. tř..	13,40 Kč/kg
	Jablka Idared I. jak. tř.....	12,50 Kč/kg
	Jablka Jonagold I. jak. tř.....	12,60 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Velkoobchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	4
Informace ze zahraničních trhů.....	4
Aktuality.....	8

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

V 17. týdnu 2017 oslabila průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Golden Delicious třídy V o 0,20 Kč/kg (tj. o 1,1 %) na 15,20 Kč/kg. Naopak průměrná CZV I. jak. třídy téže odrůdy stoupla o 0,70 Kč/kg (tj. o 5,5 %) na 13,40 Kč/kg. Oproti 16. týdnu posílila průměrná CZV jablek odrůdy Idared I. jak. třídy o 0,30 Kč/kg na 12,50 Kč/kg, tj. o 2,1 %. Zvýšila se také průměrná CZV jablek odrůdy Jonagold třídy V o 0,50 Kč/kg (tj. o 3,3 %) na 15,20 Kč/kg. V případě I. jak. třídy téže odrůdy průměrná CZV stoupla o 0,60 Kč/kg na 12,60 Kč/kg, tj. o 5,1 %.

Velkoobchodní ceny

V 17. týdnu tohoto roku se snížila průměrná **velkoobchodní cena (VC)** domácích jablek odrůdy Golden Delicious o 2,10 Kč/kg (tj. o 11,4 %) na 16,50 Kč/kg. Naproti tomu vzrostla průměrná VC jablek odrůdy Idared z dovozu, a to o 3,70 Kč/kg na 17,70 Kč/kg, tj. o 26,5 %. Posílila také průměrná VC importovaných jablek odrůdy Šampion o 1,30 Kč/kg na 15,60 Kč/kg, tj. o 8,9 %. Oproti 15. týdnu klesla průměrná VC borůvek z dovozu (125 g) o 10,30

Kč/ks (tj. o 18,1 %) na 46,50 Kč/ks. Snížila se také průměrná VC importovaných malin (125 g) o 6,90 Kč/ks (tj. o 9,5 %) na 65,20 Kč/ks. Naproti tomu stoupla průměrná VC dovozových jahod (500 g), a to o 5,90 Kč/ks (tj. o 15,1 %) na 44,90 Kč/ks. Ke zvýšení průměrné VC došlo u červených grapefruitů o 2,50 Kč/kg (tj. o 8,5 %) na 31,90 Kč/kg. V případě ananasu průměrná VC vzrostla o 22,60 Kč/ks (tj. o 28,2 %) na 57,60 Kč/ks. Dále oslabila průměrná VC granátového jablka o 7,20 Kč/ks na 31,40 Kč/ks, tj. o 18,6 %. Ve sledovaném období se zvýšila průměrná VC manga, a to o 9,40 Kč/ks (tj. o 30,6 %) na 40,20 Kč/ks.

Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se výrazně zvýšila průměrná VC kiwi balených v košíku (+ 91,8 %), jablek odrůdy Idared z dovozu (+ 63,9 %), červených grapefruitů (+ 52,6 %), kusových kiwi (+ 45,9 %) a manga (+ 39,6 %). Naproti tomu se snížila VC citronů (- 33,7 %), modrého hroznového vína z dovozu (- 22,4 %), importovaného bílého hroznového vína (- 18,8 %) a jablek odrůdy Golden Delicious z domácí produkce (- 14,4 %).

Ceny zemědělských výrobců ovoce

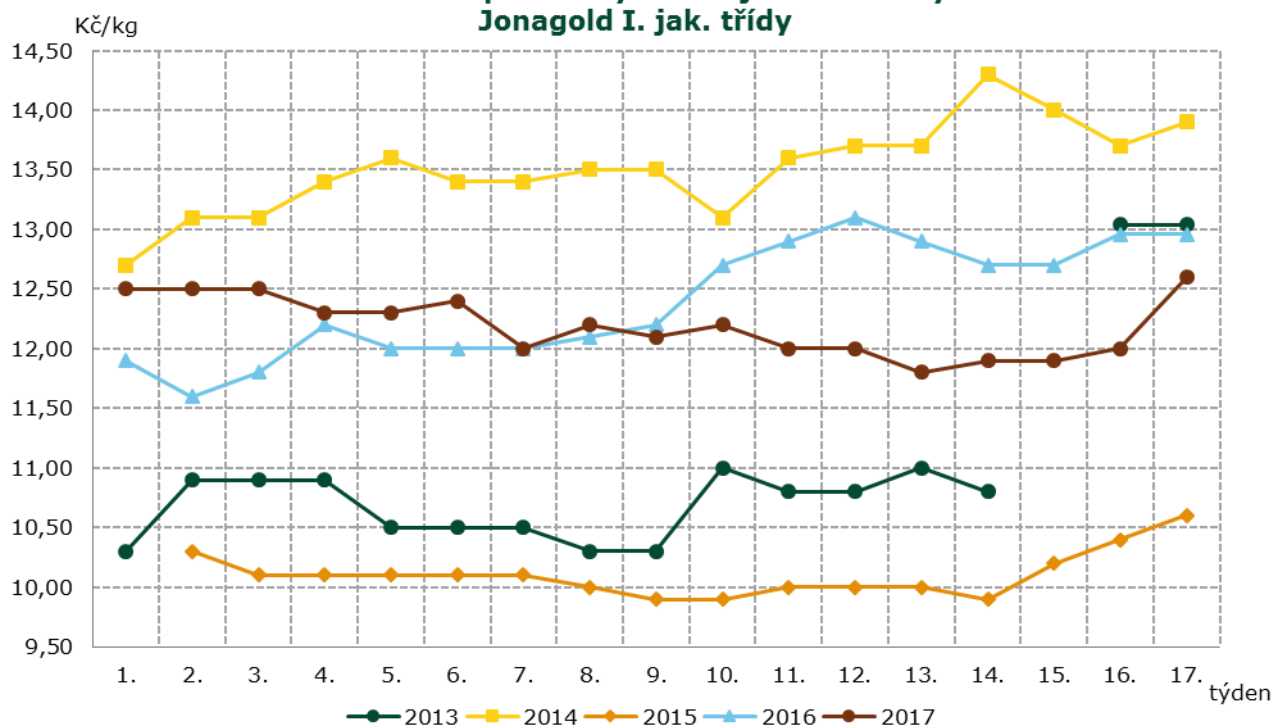
Datum zjištění ceny: 16. - 17. týden 2017

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	17. týden			16. týden			Změna prům. CZV 17. t./16. t. 2017 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Gala	V	14,00	20,00	18,10	14,00	20,00	18,10	0,0
	I.	11,00	18,30	15,40	11,00	18,30	15,40	0,0
Gloster	V			*	13,00	17,40	15,00	.
	I.			*	10,40	13,60	12,00	.
Golden Delicious	V	13,00	19,10	15,20	12,00	19,10	15,40	- 1,1
	I.	11,00	17,40	13,40	10,00	17,40	12,70	+ 5,5
Idared	V	13,00	19,10	15,70	12,00	19,10	15,60	+ 0,9
	I.	8,00	17,40	12,50	8,00	17,40	12,20	+ 2,1
Jonagold	V	12,00	18,30	15,20	12,00	18,30	14,70	+ 3,3
	I.	10,00	17,40	12,60	9,50	17,40	12,00	+ 5,1
Jonagored	V	15,70	19,10	17,40	15,70	19,10	17,40	0,0
Šampion	V	14,00	18,30	16,30	14,00	18,30	16,30	0,0
	I.	11,00	17,40	13,30	11,00	17,40	13,30	0,0

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Porovnání průměrných CZV jablek odrůdy Jonagold I. jak. třídy

Velkoobchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 17. týden 2017

Kč/MJ

Druh ovoce	MJ	Domácí produkce				Dovoz			
		min.	max.	průměr	±17./15. t.	min.	max.	průměr	±17./15. t.
Jablka Gala vč. mutací	kg	13,90	26,90	21,60	+ 1,20			*	
Golden Delicious	kg	10,40	22,50	16,50	- 2,10	9,90	28,90	17,90	- 0,30
Idared	kg			*		10,90	28,90	17,70	+ 3,70
Jonagold	kg	14,90	19,50	16,80	.			*	
Jonagored	kg			*		12,90	16,90	15,00	+ 0,30
Red Delicious	kg			*		10,50	30,60	17,70	- 0,30
Red Prince	kg			*		13,90	20,90	17,40	- 1,50
Šampion	kg			*		13,00	20,40	15,60	+ 1,30
Hrušky	kg			*		18,50	55,70	33,90	- 0,20
Blumy	kg			*		39,50	77,90	61,20	0,00
Borůvky (125 g)	ks			*		34,90	59,90	46,50	- 10,30
Jahody	kg			*		66,80	139,90	99,70	+ 6,80
Jahody (500 g)	ks			*		23,90	87,40	44,90	+ 5,90
Maliny (125 g)	ks			*		55,90	72,90	65,20	- 6,90
Vinné hrozny bílé	kg			*		33,00	67,90	51,50	+ 1,10
modré	kg			*		29,00	85,10	52,30	- 0,30
Banány	kg			*		16,90	39,50	31,90	- 1,20
Citrony	kg			*		23,50	39,90	30,10	+ 1,40
Grapefruity červené	kg			*		25,90	37,10	31,90	+ 2,50
Limetky	kg			*		89,90	159,90	105,90	- 5,90
Mandarinky	kg			*		19,90	59,40	34,60	+ 0,30
Pomeranče	kg			*		13,30	33,90	22,50	0,00
Kiwi koš	ks			*		28,50	49,90	39,90	+ 0,70
kusové	ks			*		3,50	8,60	5,40	+ 0,30
Ananas	ks			*		30,00	89,90	57,60	- 22,60
Avokádo	ks			*		14,90	36,70	22,50	- 0,40
Granátové jablko	ks			*		18,50	49,90	31,40	- 7,20
Mango	ks			*		30,60	54,80	40,20	+ 9,40

Poznámka: Nákupní cena je cena bez DPH. MJ = měrná jednotka; * = méně než 3 respondenti; . = Ceny nebyly v předchozím týdnu k dispozici.
Pramen: TIS ČR SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2016 a 2017

Kč/kg

Druh/měsíc	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.
Jablka	30,32	31,16	30,22	30,61	29,96	28,64	29,76	29,17	29,16	30,27	31,33	31,07
Banány	31,26	32,22	31,42	31,29	30,87	30,05	29,95	28,01	31,68	30,55	32,49	33,20
Pomeranče	31,60	34,61	36,13	38,35	37,29	40,70	34,87	24,64	29,44	30,86	30,87	32,63

Poznámka: Spotřebitelské ceny jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.
Pramen: ČSÚ

Informace ze zahraničních trhů

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce vypěstovaných ve Velké Británii

£/MJ

Druh ovoce	MJ	16. týden	15. týden	Cenové rozpětí 16. t.	
				min.	max.
Jablka Braeburn	kg	0,69	0,68	0,55	0,84
Bramley's	kg	0,78	0,79	0,55	1,17
Gala	kg	0,85	0,87	0,66	1,08
Hrušky Conference	kg	0,72	0,93	0,55	1,10

Pramen: gov.uk

Ceny ovoce na Slovensku

Datum zjištění ceny: 14. týden 2017

EUR/kg

Druh ovoce Odrůda	Ceny od producentů			Odbytové ceny z velkoobchodu		
	cenové rozpětí	průměr	±14./12. t.	cenové rozpětí	průměr	±14./12. t.
Jablka T						
Golden Delicious 70 mm +	-	-	-	0,49 - 0,80	0,67	+ 0,01
Jablka D						
Idared	-	-	-	0,44 - 0,90	0,63	0,00
Hrušky D	-	-	-	0,79 - 1,99	1,48	+ 0,05
Hrozny stolní bílé D	-	-	-	1,69 - 2,95	2,16	- 0,43
Švestky D	-	-	-	1,95 - 2,70	2,18	+ 0,04
Ananas (ks)	-	-	-	2,08 - 4,15	3,19	+ 1,01
Banány	-	-	-	1,05 - 1,27	1,14	+ 0,02
Citrony	-	-	-	0,95 - 1,40	1,16	0,00
Grapefruity bílé	-	-	-	1,00 - 1,25	1,12	- 0,02
Mandarinky	-	-	-	0,71 - 1,90	1,18	- 0,07
Pomeranče	-	-	-	0,69 - 1,30	0,98	+ 0,07
Kiwi volné	-	-	-	1,39 - 2,15	1,62	+ 0,14

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Španělsku

EUR/100 kg

Druh ovoce	15. týden	16. týden	16. t./15. t. 2017 (€)	16. t./15. t. 2017 (%)
Jablka Golden Delicious	26,71	26,71	0,00	0,00
Hrušky Branquilla	50,00	50,00	0,00	0,00
Jahody	70,00	82,00	+ 12,00	+ 17,14
Avokádo	241,26	239,88	- 1,38	- 0,57
Banány	35,47	35,29	- 0,18	- 0,51
Citrony	35,57	42,15	+ 6,58	+ 18,50
Pomeranče	32,01	34,75	+ 2,74	+ 8,55

Pramen: Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Itálii

EUR/kg

Druh ovoce	15. týden	14. týden	15.t./14.t. 2017 (%)	15.t.2017/15.t. 2016 (%)
Jablka	0,58	0,58	+ 0,3	- 0,6
Hrušky	0,99	1,00	- 0,9	+ 8,1
Jahody	1,59	1,72	- 7,7	- 2,2
Kiwi	0,98	0,96	+ 2,4	+ 9,3
Citrony	0,40	0,40	- 0,6	- 4,0
Pomeranče	0,38	0,41	- 7,5	+ 132,5

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentace

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Francii

EUR/kg

Druh ovoce	Země původu	15. týden	16. týden	16. t./15. t. 2017 (%)	16. t. 2017/16. t. 2016 (%)
Jablka Gala	Francie	1,45	1,46	+ 0,7	-
Golden Delicious	Francie	1,20	1,20	0,0	- 4,0
Granny Smith	Francie	1,30	1,30	0,0	- 7,1
Hrušky Williams	JAR	1,55	1,55	0,0	+ 19,2
Kiwi	Francie	1,60	1,65	+ 3,1	+ 22,2
Jahody Gariguette	Francie	10,70	10,00	- 6,5	- 20,6
Ananas	Kostarika	1,80	1,48	- 17,8	+ 23,3
Citrony	Španělsko	1,20	1,20	0,0	- 31,8
Pomelo	Turecko	1,00	1,00	0,0	+ 17,6
Pomeranče	Španělsko	0,85	0,85	0,0	-
Ořechy vlašské	Francie	4,60	4,60	0,0	-

Pramen: RNM/FranceAgriMer

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 19.4. - 20.4.2017

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Kalisz	Lódź	Poznań
	20.4.2017	20.4.2017	20.4.2017	19.4.2017
Jablka Cortland	1,33 - 2,33	1,33 - 1,33	0,87 - 2,00	1,47 - 2,00
Gala	1,50 - 2,00	1,67 - 1,67	-	1,33 - 2,20
Golden Delicious	1,20 - 1,80	1,67 - 1,67	-	1,47 - 2,20
Jonagored	1,20 - 1,80	1,33 - 1,33	0,93 - 1,67	-
Šampion	1,20 - 1,80	1,33 - 1,33	0,80 - 1,67	1,33 - 2,20
Hrušky	2,50 - 4,50	-	2,00 - 4,50	2,00 - 3,50
Dovoz:				
Ananas	6,50 - 7,50	9,00 - 9,00	12,00 - 15,00	11,00 - 12,00
Banány	4,85 - 5,50	5,00 - 5,00	5,00 - 5,83	4,72 - 5,44
Citrony	4,00 - 5,50	5,00 - 5,00	5,50 - 5,80	4,90 - 6,00
Grapefruity	3,60 - 11,00	5,00 - 5,00	5,00 - 5,71	5,00 - 5,71
Mandarinky	4,50 - 8,00	5,50 - 5,50	4,00 - 7,00	4,20 - 7,00
Pomeranče	3,75 - 6,00	4,50 - 4,50	4,50 - 6,00	4,00 - 5,50
Jahody	5,50 - 6,50	8,00 - 8,00	7,00 - 8,00	9,00 - 11,00
Hrozny stolní	6,50 - 11,00	10,00 - 10,00	11,11 - 12,22	9,29 - 13,57

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Rakousku

Datum zjištění ceny: 1.3. - 31.3.2017

EUR/kg

Druh ovoce	Země původu	MJ	Průměrná cena	Průměrná cena v únoru 2017	Cena	
					min.	max.
Jablka Gala	Rakousko	kg	0,99	0,97	0,53	1,10
Golden Delicious	Rakousko	kg	0,62	0,57	0,46	0,71
Jonagold	Rakousko	kg	0,64	0,79	0,54	0,68
Hrušky	Nizozemsko	kg	1,43	1,35	1,30	1,60
Hroznové víno	JAR	kg	2,81	3,35	1,80	4,00
Jahody	Španělsko	kg	2,67	4,15	0,40	5,00
Kiwi	Itálie	kg	1,50	1,40	1,07	2,09
Citrony	Španělsko	kg	1,54	1,46	1,03	2,70
Klementinky	Itálie	kg	1,51	1,39	1,00	3,00
Mandarinky	Itálie	kg	1,75	1,20	1,50	2,20
Pomeranče	Španělsko	kg	1,05	1,02	0,65	1,80

Pozn.: Velkoobchodní odbytové ceny - prodej zboží v čisté váze, bez DPH.

Pramen: AMA Agrarmarkt Austria

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 16. týden

HUF/kg

Druh, odrůda	Budapest	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Domácí produkce:					
Jablka Golden Delicious	195	150	-	160	240
Idared	185	150	140	-	220
Jonagored	190	140	130	-	220
Hrušky	350	-	-	400	640
Ořechy vlašské	2 800	2 000	-	2 000	2 200
Dovoz:					
Banány	385	290	400	390	360
Citrony	387	380	400	400	550
Grapefruit	400	400	400	450	520
Mandarinky	410	360	300	460	450
Pomeranče	362	260	300	400	430
Hrozny stolní bílé	1 100	1 100	-	800	760
Jahody	655	500	-	700	900
Kiwi	453	300	-	400	480

Poznámka: Producentké ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.
Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intézet

Přehled cen ovoce v Chorvatsku

Datum zjištění ceny: 16. týden

HRK/kg

Druh ovoce	Velkoobchod			Maloobchod			Tržnice		
	min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	min.	max.	průměr
Jablka Golden Delicious	3,00	8,00	5,28	5,49	9,99	8,46	3,00	12,00	7,34
Granny Smith	3,00	8,00	5,91	6,99	12,99	10,05	3,00	12,00	8,11
Idared	3,00	8,00	4,75	4,99	9,99	8,87	3,00	12,00	7,05
Jonagold	3,00	8,00	5,41	4,99	9,99	8,74	3,00	12,00	7,24
Hrušky	9,00	17,00	13,33	9,99	19,99	16,32	12,00	25,00	16,41
Hrozny stolní bílé	18,0	26,00	24,13	16,99	34,99	25,85	15,00	40,00	29,15
Jahody	12,00	26,00	20,00	14,99	34,99	25,61	10,00	40,00	25,29
Kiwi	6,00	15,00	9,91	9,99	19,99	14,55	10,00	25,00	15,96
Banány	7,00	11,00	8,91	7,99	12,99	11,17	8,00	15,00	11,06
Citrony	8,00	14,00	9,72	9,99	25,89	14,93	10,00	25,00	16,50
Grapefruit	8,00	12,00	9,57	9,99	17,99	11,99	10,00	20,00	14,11
Pomeranče	5,00	9,00	7,03	5,99	10,99	9,05	8,00	15,00	10,72

Poznámka: - = údaj není k dispozici.
Pramen: TISUP, Tržišni informacijski sustav u poljoprivredi - Tržište voća i povrća

Obchodní ceny ovoce ve vybraných trzích SRN

Datum zjištění ceny: 16. týden

EUR/100 kg

Druh ovoce	Země původu	Frankfurt	Hamburk	Kolín	Mnichov	Berlín
Jablka Braeburn	Německo	85	80	80	83	80
Golden Delicious	Německo	83	70	-	83	80
Jonagold	Německo	73	63	80	83	75
Royal Gala	Německo	94	85	90	83	90
Hrušky Abate Fetel	Itálie	174	176	178	169	170
Hrozny stolní Crimson	JAR	278	267	333	280	276
Jahody	Španělsko	258	230	270	201	240
Kiwi	Itálie	166	192	147	129	140
Citrony	Španělsko	119	123	124	142	117
Mandarinky	Španělsko	175	-	170	173	182
Pomeranče Lane Late	Španělsko	104	100	105	100	102

Pramen: fruchtportal.de

Mráz zničil úrodu vinných i pěstitelů ovoce. Bojí se, že to nebylo naposled

Závěje, sněhové jazyky, lavinové nebezpečí a dvacetistupňový mráz. Počasí, se kterým nikdo vážně nepočítal, dorazilo do Česka po půli dubna. Pěstitelé teď zjišťují, co jim po mrazivém týdnu a zejména po pátečním ránu, které jako by se zapomnělo v lednu, zbylo. Mráz zasáhl produkci meruněk, broskví nebo švestek a na některých vinicích přišli pěstitelé až o 20 procent úrody. Obavy pěstitelů zvyšuje předpověď, která nevyklučuje, že by mohla přijít další mrazivá noc. Ta by pro ně mohla být osudová.

Že bude mrznout, pěstitelé věděli. Ale příliš jim to nepomohlo. Například na vinici Pavla Košuliče plálo v noci na pátek čtyřicet ohňů, které měly mladé výhonky uchránit před mrazem. Ten dosáhl na Šumavě dvaceti stupňů pod nulou, ale mrzlo i na mnoha dalších místech.

Vinař z Hustopečí je přesvědčen, že zahřívání alespoň část úrody zachránilo. Přesto zmrzlo

nezanedbatelné množství výhonků. Pavel Košulič odhadl škody na 25 procent úrody. „Postižené jsou hlavně skoré odrůdy jako Müller Thurgau, Muškát moravský,“ upřesnil. Podobné to bylo i u dalších vinných. Podle předsedy jejich svazu Tibora Nyitraye je mráz v průměru připravil o 15 až 20 procent úrody. „Co se týče nejhoršího zásahu, ten byl na Mikulovsku, na Velkopavlovicku,“ uvedl.

Mráz postihl i ovocné stromy, třeba třešně nebo meruňky. Jak moc to ovlivní sklizeň, budou sadaři teprve zjišťovat. Je ale možné, že číslo, které získají, nebude konečné. V příštím týdnu se ještě jednou ochladí, a přestože od středy by již měly denní teploty jen stoupat, noční ještě poklesnou. Podle meteorologů by se mohly dostat i pod nulu. V tom případě budou pěstitelé místo sčítání škod znovu zapalovat balíky slámy. Obávají se však, že pokud by se mráz skutečně ještě vrátil, mohlo by to pro ně již být likvidační.

Pramen: ČT 24, 24.4.2017

Mrazy poškodily peckoviny, u jabloní hrozí špatné opylení

Mrazy, které v závěru minulého týdne zasáhly Českou republiku, poškodily meruňky a broskve a částečně výsadby třešní a hrušní. Poškození je lokální a určit jeho přesnou výši zatím nelze. U jabloní hrozí, že předpovídaný vývoj počasí neumožní včelám a jiným opylovačům opylit květy. Uvedl to předseda Ovocnářské unie CR Martin Ludvík. Loňské škody na ovoci z mrazů na úrovni 400 milionů korun se podle něj kvůli mrazům z minulých dní opakovat nebudou.

Předseda Zelinářské unie Čech a Moravy Jaroslav Zeman řekl, že mráz například na jižní Moravě popálil zhruba 20 až 30 procent ploch s paprikou. „Ve středních Čechách jsou místy popálené brambory a trošku ředkvičky. Není to ale zase tak velká tragédie,“ uvedl. Košťálová zelenina podle Zemana pokles teplot přečkala bez větší újmy. Ochlazení ale výrazně zpomalilo růst zeleniny. „Sklízeli jsme špenát a museli jsme přestat, protože nestačil dorůstat,“ upozornil Zeman. Ludvík

z Ovocnářské unie sdělil, že u hlavního ovocného druhu jabloní dosavadní mrazy na stromech poškodily 20 až 90 procent květů, podle odrůdy a stupně kvetení. I při takto výrazně redukovaném počtu květů jsou jabloně podle něj schopny za

příhodných podmínek zaručit průměrnou úrodu. „To je však nyní ohroženo. Od úterý se očekává ochlazení, déšť a vítr, kdy opylovači nelétají,“ uvedl. Také případný další mráz a další redukce květů by měly na úrodu jablek velmi negativní vliv.

Pramen: Zemědělec, 25.4.2017

Problém nejsou dubnové mrazy, ale březnové teplo, říká pěstitel jahod

Chladné teploty posledních dní způsobily škody na ovoci včetně jahod. Podle spolumajitele největší jahodové rodinné farmy v Česku Milana Hanče však nenese vinu jen počasí, ale i rané zahraniční odrůdy, které vůči mrazům nejsou tolik odolné.

Milan Hanč v pátek dopoledne obcházel jahodová pole ve Vraňanech na Mělnicku a obhlížel škody, které způsobily noční mrazy. Spolu s bratrem, manželkou a švagrovou provozuje největší rodinnou jahodovou farmu v Česku. Podle Hanče přicházely dubnové mrazy vždy, jahodám a ovoci celkově však tolik neškodily jako v posledních letech. Nově se totiž pěstitelé musí potýkat i s mimořádně teplými prvními měsíci roku, které mají v kombinaci s následným poklesem teplot pod nulu katastrofální dopad na úrodu.

Pěstitelé byli nervózní především z noci ze čtvrtka na pátek, kdy se očekávaly nejnižší teploty. Dokážete už říct, zda poškodily úrodu?

Vlna chladných nocí začala už v období Velikonoc, první teploty pod bodem mrazu přišly na Velikonoční pondělí a nějaké škody způsobily. Týkalo se to především pozemků, které nejsou vhodné k pěstování ovoce, tedy v různých mrazových údolích. Ze čtvrtka na pátek teplota při zemi padala až k minus sedmi stupňům, což je pro plodiny katastrofa. Mám zprávy z jižních Čech, Moravy a Vysočiny, kde teplota v porostu jahodníku byla minus pět stupňů déle než dvě hodiny. V takové situaci namrzají květy, které tak odumřou a už se nevyvíjejí. To je ztráta na produkci.

Takže teploty pod pět stupňů déle než dvě hodiny jsou hranicí, kterou jahody nevydrží?

Pokud je to ve fázi poupěte, tak i déle. Záleží však na mnoha okolnostech: na síle větru, tlaku. Obecně se říká, že do minus dvou stupňů po dvě hodiny dokážou květy vydržet, přesně to ale nelze nikdy říct. Pokud jsou v devět hodin večer minus dva stupně, tak je jasné, že jahody do rána nevydrží.

Dokážete už vyčíslit, o kolik úrody přijdete tady ve Vraňanech?

Asi od půlnoci jsme měli mráz. V tuto chvíli bych řekl, že škoda bude třicet až padesát procent. U ranějších odrůd bude poškozených třeba až 90 procent, u těch středních polovina a u pozdních deset procent. Nemůže za to tedy jenom počasí, závisí to i na odrůdách. Začínáme třeba pěstovat odrůdy, které nebyly vyšlechtěné v našich podmínkách. Jsou to odrůdy francouzské, americké,

holandské a vůbec nejsou geneticky připravené na to, že je zasáhne mráz.

Proč je tedy pěstujete?

Musíme urychlovat úrodu, vyžaduje to trh. Všichni chtějí jahody už v květnu, řekněme maximálně do 20. června, a pak následuje velký úpadek. V červenci, kdy dozrávají pozdní odrůdy, už není sezona a přicházejí už jen asi dvě procenta zákazníkům.

Cím si takové chování zákazníků vysvětluje?

Je za tím rychlost dnešního světa. Všichni mají všechno celoročně v řetězcích a český člověk ani netuší, zda se právě sklízí jahody španělské, egyptské, nebo české.

Mění se klima v průběhu let? Jsou dubnové mrazy neobvyklé, nebo jde o každoroční záležitost?

Už jsme 10. dubna zažili minus deset stupňů a zmrzlo asi jen jedno procento poupat, což na celkovou produkci nemá vliv. Mrazy tedy byly vždy. Nové ale je, že počasí je strašně nevyrovnané. Březen byl snad nejteplejší za dvě stě let a prvního dubna jsme měli 30 stupňů. To je pro vegetaci velký problém. Rostliny ze zimy náhle skočily do léta, začaly se intenzivně vyvíjet. A po dvou týdnech náhle přišlo únorové počasí. Kvítka, které už jsou venku, chtějí teplo, a to rostlina nezvládá. Nestěžujeme si tedy, že v dubnu mrzne, ale na výkyvy teplot. To platí pro celé ovocnářství. Hodně budou poškozené meruňky, švestky, předpokládám, že i třešně a višně.

Existují možnosti, jak s mrazy bojovat?

Jahodník se zakrývá netkanou textilií, aby se pod fólií vytvořilo mikroklima. Drží se tam pak vlhkost a je tam tepleji. To však funguje asi jen do minus pěti stupňů. Pak se používají třeba různé zavlažovací systémy, jahodníky se postříkují celou noc a v takovém případě se dá úroda zachránit, i když je minus devět. To je ale velmi nákladná záležitost a rostliny to i tak dost ničí. Pole navíc stojí úplně ve vodě, čeká se týden i čtrnáct dnů, než úplně vyschne. Sice je úroda zachráněná, nastávají ale další komplikace s výskytem houbových chorob. V Česku proto tento způsob téměř nikdo nepoužívá.

Předpokládám, že ani zakrytí jahodníků není levné.

Náklad na krytí hektaru vychází na 20 až 25 tisíc korun bez práce, s ní se lze dostat až ke 40 tisícům. Pokud se podaří úrodu zachránit, je to dobré, pořád

je ale riziko, že to ani tak nevyjde, a tudíž je to zmařená investice.

Jaký dopad mají taková opatření na cenu jahod?

Odhadem bych řekl deset procent z konečné ceny vezme zakryvání, což je hodně.

A daří se vám náklady přenést do konečných cen?

Ne, nikdo z nás nedokáže diktovat cenu, tu udávají trhy. Ve světě cena jahod neustále padá a myslet si, že cenu navýším kvůli mrazům o deset procent, je nesmysl. To bychom u zákazníků neobhájili. Pro nás je jednodušší, když na globálním trhu stoupne cena jahod a my se s tím svezeme, i když zrovna nezakrýváme.

Kdo tedy určuje ceny?

Španělsko, Polsko a Německo, to jsou tři největší producenti jahod v Evropě, kteří určují evropské ceny. Existují tam různé odbytové organizace, které od pěstitelů jahody vykupují a pak se dohadují s obchodníky. Tam se určuje cena a my nemáme šanci ji ovlivnit. Předností malých rodinných farem je to, že děláme lepší výběry, nabízíme kvalitu. Jahody u nás mohou být dražší, ale kvalitnější.

Ručíme za to, že je to česká produkce a že v ní není tolik chemie jako v té dovážené. Garantujeme zákazníkovi, že si nás může zkontrolovat. V řetězcích totiž vůbec nevědí, jaké jahody zrovna koupili.

V této souvislosti se často zmiňují dovozy zahraničních jahod vydávaných za české. Jak velký problém to je?

To je opravdu velký problém a netýká se jen jahod, ale i dalšího ovoce a zeleniny. Především se to týká prodeje u silnic a pak také některých trhů, které si to neumějí ohlídat. V loňském roce jsme se však setkali i s řetězcí, které deklarují polská jablka jako česká, a narazili jsme na to i na některých farmách. Panuje zde poptávka po domácím ovoci a zelenině, pěstitelů však ubývá, takže přibývá obchodníků, kteří si plody nakoupí a deklarují jako svoji produkci.

Existují odhady, kolik procent „českých“ jahod není českých?

Za celý rok se sem doveze asi 80 procent celkové spotřeby českého trhu. Odhadujeme, že asi 20 tisíc tun jahod z Polska, Německa a Španělska se pak prodává jako české.

Pramen: iDnes.cz, 23.4.2017

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 27. 4. 2017

100 HUF - 8,632 Kč	1 PLN - 6,380 Kč	1 USD - 24,752 Kč
1 EUR - 26,935 Kč	1 HRK - 3,599 Kč	1 GBP - 31,900 Kč

Vydavatel

TIS ČR SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí odd. agrární informatiky

tel.: 703 197 498
fax: 222 871 591
e-mail:tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 703 197 336
fax: 222 871 591
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz
e-mail:tis.ovoce@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.